

NAPREJ.

Naprej velja
za Ljubljano:
za vse leto 6 gl. — kr. a. v.
za pol leta 3 " 20 " " "
za čet. " 1 " 75 " " "

po pošti:
za vse leto 7 gl. — kr. a. v.
za pol leta 3 " 60 " " "
za čet. " 2 " 5 " " "

Rokopisi se ne vračujejo.

Oznaniła:
Za navadno tristopno
vrsto se plačuje:
6 kr., ktera se enkrat,
9 " " " dvakrat,
12 " " " trikrat
natisne, veče črke pla-
čujejo po prostoru.
Za vsak tisk mora biti
kolek (štempelj) za 30 kr.
Vredništvo je na starem
trgu hišna št. 15.

Dopisi naj se blagovoljno frankirajo.

Št. 18.

Ta list izhaja vsak torek in petek.

Tečaj l.

Ljubljanski deželni zbor.

27. februarja (19. seja.) Zadnje seje zapisnik se je prebral in potrdil. Potem je g. prvosednik dal na znanje, da je g. poslanec Derbič podal zbornici nasvet, „naj se visoko ministerstvo prosi, da bi državnemu zboru podalo nov zakon vojaških naborov (rekruteb), po katerem bi se na vojski samo po 6 let služilo. Ta nasvet naj se izroči odboru izvoljenemu izmed poslancev.“ Ker je bilo dovolj podpisov, rekel je g. prvosednik, da pride ta nasvet kmalo na vrsto. Zdaj se je začelo govoriti o načrtu deželnega odbora, kar se tiče stroškov žandarmerijskih vstanovitev (vkvartirovanja.) G. Ambrož je bil poročevavec. Rekel je, da prej so žandarji povsod imeli zares pravo stanovanje, zdaj pa ne več, zato da se jim pa mora povrniti v novcih (denarjih), in o tem da se ni mogel deželni zbor pogoditi s polkovim poveljstvom; da je namreč za leto 1863 iz početka bilo v ta namen odločenih 10.000 gl. kar se je potem povikšalo celó na 12.000 gld., in temu da se je oglasilo vpiranje; zato da je deželni odbor to reč zbornici podal, naj bi jo razsodila. G. poslanec Dežman se čudi, kako je to, da poročevavec ni čisto nič opomnil tistega nasveta, katerega je o tej zadevi bil g. Vilhar podal uže leta 1861; dalje opominja, da se ne more deželni zbor vtikati v posameznosti le-te reči; naj se torej vse to predá novčnemu odboru, kateri naj se poboga s polkovim poveljstvom, in ustanovi naj, koliko bode treba plačevati; potem pa naj deželnemu zboru pové, koliko se je odločilo. Nasvet je imel dovolj podpore. Poslanec pl. Wurzbach je želel, naj seja preneha za 10 minut. Na to je prišel na glasovanje g. Dežmanov nasvet, ali ni bil potrjen. Odgovoril je zdaj g. Ambrož, da pride kmalo na presojevanje tudi nasvet g. Vilharja, in bral je 15 reči, v katerih se ne moreta zediniti deželni odbor in polkovo poveljstvo. Glasovanje pak je potlej odločilo, da se bode za vstanovitev dajalo 163 žandarjem in 4 častnikom po 8955 gld. na leto, in da ta sklep deželni odbor precej oznani polkovemu poveljstvu. Svetoval je na to g. poročevavec, naj se novčnemu odboru v presod izroči vprašanje o 9241 gld. 60 kr.; to je namreč najemščina za prebivališča; ali to ni obveljalo, ampak izročilo se je deželnemu odboru. — Deželni odbor je dalje svetoval, naj bi se dala pomoč v novcih (denarjih) Jerneju Jeršetu, ki je od gosposke do gosposke spremljal tujo drhal, in brezi svoje krivde obnemogel; rojenjá je iz Ljubljane; 19. let je služil cesarja na vojski, in zdaj ima petéro otrok. Zbornica mu je dovolila 100 gld. za leto 1863. Tudi je bilo potrjeno, da pripoznava deželni zbor zdanjo razdelitev srenjskih pašnikov v Notranji gorici in v Plešivici, toda, kakor je opomnil g. Anton grof Auersberg, da to ne bode imelo za prihodnost nikakoršnega nastopka o drugih prilikah.

2. marca (20. seja.) Zadnje seje zapisnik se je prebral in potrdil. V odbor za zemljiške bukve so izvoljeni gg.: pl. Wurzbach za prvomestnika (obmann), pl. Strahl za namestnika in Brolih za perovodjo. G. dr. Toman je (nemški) podprl svoj nasvet o porotnicah, opominjaje, da je Angleška za kri kupila svojo pravico, in da je ta reč stara pravica vseh narodov; da je tudi g. minister Schmerling uže govoril, naj bi se porotnice vpeljale; da se tedaj imamo tem bolj nadjati, da se to v Avstrii zgodi. G. dr. Toman je dalje rekel, da je to politična pravna ustanova (rechtsinstitut); pokazal je tudi slabe strani le-te reči, in svetoval, naj se to vprašanje izroči odboru petih poslancev, kar je odobrilo glasovanje. V ta odbor so izvoljeni gg.: dr. Toman, dr. Zupan, dr. Skedel, Dežman, in po ožej volitvi pl. Strahl, ki se je pa odpovedal, ker je uže v šestih odborih. Na to je bil izvoljen g. dr. Bleiweis. Potem se je srenji Bezoviku pod Ljubljano uže po dovršenej prodaji odvolilo, da sme prodati nekoliko zemlje. Za tem je bil na vrsti nasvet, deželnega odbora, da bi se odpisalo tistih 19000 gld. z obrestmi, ktere ima glediščna blagajnica terjati po dolžnih pismih, narejenih 10. julija 1846 in 15. oktobra 1848, in da bi deželni odbor to reč poravnal. Potrdilo je glasovanje. Dr. Bleiweis je potem (slovenski) nasvetoval: a) da bi se dohodki dozdanjega gledališča dajali v deželno blagajnico; b) da bi v Ljubljani gledališče ne bilo več deželna pravica; c) da bi se prepustilo v svobodno lastnino ljubljanskej srenji, ali ko bi ta ne hotela, č) tistim, ki imajo predeljene se-deže (lože), in da bi se ta reč izročila novčnemu odboru na presodek. Dr. Bleiweis je dobro podpiral svoj nasvet, rekoč, da v našem gledališči so prave klasične igre bele vrane; da v njem slovenskega jezika ni sluha ne duha; da se v njem zabavljajo le samo Ljubljancanje, a da narod nič ne vé za to; da bodedo potrebovali novcev za bolnišče, za blaznico in za nezakonske otroke v Trstu; da redut in hiši, ki imati št. 136. in 137., le po naključbi nekaj donašajo; da morano biti povsod boljši gospodarji, če smo uže začeli hraniti in stiskati, in zakaj bi gledališču pomoč dajal Pivčan, Bohinjec in Kočevar? Za njim se oglasi pl. Wurzbach, ter meni, da ta nasvet ni v bitnej zvezi z glavno stvarjó, pa da bi prišel na glasovanje po §. 20. opravljenega reda. Na to je g. dr. Bleiweis umeknil svoj nasvet s pristavkom, da ga prinese za samostojnega pred zbornico. — Prihodnja seja v sredo 4. dan t. m. Na vrsto pridejo: a) misli deželnega zbora, kar se tiče prejéma ljubljanske delalnice; b) nasvet g. Derbiča o vojaškem naboru (rekrutbi); c) da bi se v red spravile meje med Kranjsko in Hrvaško.

Govor poslanca g. dr. Tomana v deželnem zboru 24. dan februarja.

Dokler so povikšani davki samo pobirali precčj vse tisto, kar je zemlja rodila, molčala je naša dežela, molčali so tudi stanovi: ali ko je prišel za trdno veljavni kataster, ki je nevarno dotikal se tudi istine (kapitala), tedaj so stanovi za deželno blagost pošteno skrbeli in mislili, da morajo taci davkov po svojej dolžnosti braniti se v mnozih ugovorih in odsvetih, v mnozih sklepih deželnega zbora in tudi v prošnjah. Taka pisma so šla do Nj. veličanstva 26. junija 1839, 11. junija 1840, 22. maja 1841. Posebno so pa menili visoki stanovi, da se vpreti morajo tačas, ko je za trdno veljavni kataster na deželo položil tako neprimerna bremena; torej so leta 1844 Nj. veličanstvu cesarju s toliko krepkostjo podali prošnjo, ki je bila tako obširno in zadostno razložena, da mi ni treba družega, nego da iz nje vzamem najvažnejše stvari, s kterimi bodem denes po toliko letih zopet podpiral svoj nasvet. Za to pismo se moramo zahvaliti domoljubju in izurjenemu peresu prečestitega grofa Antona Auersberga, ki denes med nami sedi, in ki gotovo to reč prične tam, kjer je nekda bil jenjal. (Dobro dobro!) Ne strpim, gospôda moja! da bi začetka tega pisma ne bral od besede do besede. Tako le je: „Vaše veličanstvo! Zvesto pokorni stanovi v zadnjem deželnem zboru 11. septembra lanskega leta (1843) na svojo veliko žalost pri najvišem zahtevanju prvič niso pokazati mogli tiste radovoljnosti, ktera je navadna bila dozdanjim kranjskim deželnim zborom, ko so slišali, koliko bode treba plačevati davka zboga razdelitve po katastru za trdno veljavnem, po katerem je naša dežela poskočila s 535.731 gld. 11 $\frac{3}{4}$ kr. na 682.547 gld. 34. kr., da bode torej morala 146.816 gld. 22 $\frac{1}{4}$ kr. več plačevati. Čutili so, da jih opominja vest pred očmi Vašega posvečenega veličanstva in pred vso deželo, za ktero jih je poklical zakon (postav), da bi skrbeli, kar se tiče njenih davkov, naj se trdno vpró tolicim davkom, ki na omahljivo, negotovo podlogo oprti, zares morajo deželo čisto po zlu spraviti, če ostanejo, kakor so potrjeni.“

Moja gospôda! tako so govorili stanovi kranjske dežele; mi pa, ki smo narodovi zastopniki, mi ki tudi vidimo, kaj ljudstvo trpi, ne smemo nič menj odkritosrčno, nič menj razločno povzdigniti glasú, kar se tiče povikšanih davkov, in sicer zboga dveh reči, ker je namreč od tistega časa v deželo prišlo toliko novih davkov, in ker nam je zadnji deželni zbor prave davke tako hudó povišal, kar je tudi potrdilo Nj. veličanstvo presvitli cesar. Zares, kdor vidi vse te neprimernosti v davkih, mora precej biti prepričan, kako jako silno treba je, da se našej deželi pomaga, ako nečemo, da nas pritise tak čas, v katerem nihče več ne bode mógel davka plačevati, če ne bode preganjan, če mu ne bodo eksekucije dajali, rubili in prodajali mu blaga, tako da bode moralo vse posestvo potlej ostati vladi, ktere bode morali služiti za težake tisti, ki so zdaj sami posestniki. (Živa pohvala. Klicanje: prav res.) V tem pisanji, ktere ga sem uže bil opomnil, premišljal je visoki deželni zbor, ali prav za prav g. pisatelj, kolika neprimernost je v davcih, kar se tiče te stvari same na sebi, in kar se tiče njene ozirnosti (relativnosti.) To pisanje pak je popolnoma vredno vere, ker so v njem vse reči take, za ktere se vidi precej, da niso nalašč, pazljivo, s trudom nabrane, ampak popisane tako, kakor so se povsod ponujale same od sebe. Naši čisti zneski so uže sami na sebi in tudi ozirno prehudo cenjeni. Ker se pa za trdno veljavni kataster opira na čisti znesek, potem se lahko vé, da zemljiški davki morajo biti preveliki.

Da je cena čistih zneskov previsoka uže sama na sebi, to se lahko pokaže tako-le: v §. 192. tistega poduka, po kte-

rem je kataster sestavljen, na ravnost beremo, da se mora gledati, za koliko je to ali uno šlo v najem, koliko je bilo kdaj cenjeno, za koliko je bilo prodano. Če najem tudi vselej prav do zadnjega peneza ne pové, koliko je vrednosti, vendar se po tem potu lahko preštrevili, koliko je po priliki vredno to ali uno zemljišče, in koliko daje užitka, ker naložnik (štantman) plačuje samo zakupščino (štant) brez kaci družih bremen. Vzel se je tedaj več taci v najem (štant) danih zemljišč, in pogledalo se je, kaj pravi kataster. V katastru so bili zapisani čisti zneski dvakrat, celó trikrat več, nego bi se bili mogli preštreviti, (prerajati) po novcih (denarjih), kolikor jih je na leto plačeval najemšček (štantman.) Vidi se iz tega, da ta zemljišča ne plačujejo po 17 $\frac{47}{60}$ %, kakor je bilo postavljeno, da bi se imelo plačevati pri zemljiškem davku; ampak dajati morajo po 41 $\frac{13}{30}$ % ali morda še celó po 82 $\frac{23}{30}$ %. Od čistega zneska tedaj ne gré plačevati po 17 $\frac{1}{2}$ %, temuč po 41 % in 82 %; tako se godi posebno pri gozdéh in pašnikih. Če se pa kataster primeri sodbenim cenitvam (šacilom), vidi se tudi tukaj, da je v katastru čisti znesek štirkrat več nego v sodbenih cenitvah; da se torej mora zemljiškega davka plačevati po 28 % in 29 %, pa ne po 17 %. — Enaka neprimernost se vidi iz prodajil. Kadar se kaj prodá, naredi se trdna pogodba med prodajavcem in kupcem, in če se pogleda, za koliko je šlo v novce (denarje) to ali uno zemljišče; če se zemlji tudi prišteje poslopje in vse, česar je treba pri gospodarstvu, potem se lahko za trdno vidi, koliko je vse vkup vredno prav za prav. Če se pa dalje pogleda, koliko je treba plačevati davka po katastrovem čistem znesku, potem se pokaže, da ima za trdno veljavni kataster v sebi zapisan čisti znesek trikrat več, nego prodajilo; da je treba tedaj pokladati po 34 % in 60 %, pa ne po 17 % zemljiškega davka. To pisanje ima še mnogo družih splošnih opomb, kar se tiče neprimernih davkov, tako na pr. beremo, da so ljudje več zemljišč popustili, ker so bili davki tako visoki, da jih nikakor ni bilo zmagovati. Bere se izgled iz krškega okraja cerkljanske srenje, kjer je nekdo bil kupil zemljišče za 8 gld., davka je pa moral plačevati po 7 gld. 34 kr. na leto; bere se drug izgled, v katerem je zemljišče bilo kupljeno za 13 gld. 13 kr., zemljiškega davka pa je bilo po 12 gld. 45 kr.; tretji izgled, ki pripoveduje, da je zemlja bila kupljena za 12 gld., a davka je bilo po 7 gld. na leto. Taci izgledov je še več, posebno po Dolenskem.

Pa zemljiški davki niso le sami na sebi preveliki po Kranjskem, kar se je tukaj do bobrega izpričalo, ampak pokaže se tudi jako čudno, koliko so previsoki, če Kranjsko primeriš družim deželam; da torej ni lahko razumeti, kako je bilo mogoče, da se je ohranila na veliko škodo našej zemlji do denšnjega dneva taka neprimernost med Kranjsko, Koroško in Štajersko. Naša dežela je na začasni kataster dajala 535.731 gld. 11 $\frac{3}{4}$ kr. zemljiškega davka na leto; na kataster za trdno veljaven pa je morala po 146.816 gld. 22 $\frac{1}{4}$ kr. več na leto plačevati; a Koroško je potem po 152.150 gld. menj zemljiškega davka zadevalo na leto, in tudi Štajerska je po 131.515 gld. na leto menj plačevala nego poprej. Če se tedaj kranjski davki pred in med katastrom za trdno veljavnem primerijo koroškim, in če 146.816 gld., kar mora kranjska več od Koroške na leto dajati, prištejemo tistim 152.150 gld., ktere Koroška menj od Kranjske na leto plačuje, vidimo, da na Kranjsko pride vsako leto nad 300.000 gld. zemljiškega davka več, nego na Koroško, in to je zneslo v zadnjih 20 letih 6 milijonov. (Čudež po dvorani.) Moja gospôda! koliko bi se bilo s temi 6 milijoni dalo narediti za obrtnost, za kmetijstvo, koliko za omiko in druge potrebne učilnice po deželi? Zakaj moramo povsod biti zdaj tako

varčni? (Živa pohvala v zbornici in med poslušavci); zakaj nam je na vse strani tako stiskati, da ne moremo storiti, kar od nas hoče imeti izobraževanje, napredek, omika in svoboda? (Dobro! dobro!) Naše moči so nam odpovedale; ne moremo si več pomagati, ker stojimo nad breznom velike deželne stiske, ako ne bode temu deželnemu zboru mogoče dobiti zljajška po vladarjevej milosti, po modrosti naše vlade in zakonodajcev. (Živa pohvala v zbornici in med poslušavci.) Ako se ta reč dalje premišlja, čuditi se je treba, kako je to, da na kataster, ki je za trdno veljaven, mora samo ljubljansko okrožje (kresija) plačevati zdaj več davka, nego poprej vsa dežela. V začasnem katastru je bilo pisano, da ima Kranjska po 1,063.670 gld. čistega dohodka, in plačevala je po 535.731 gld. zemljiškega davka; toda v katastru za trdno veljavnem stoji, da ima po 3,858.130 gld. čistega dohodka, in davka mora pokladati po 682.547 gld. Za ljubljansko okrožje v začasnem katastru beremo, da ima 433.273 gld. čistih dohodkov, potlej pa so zapisali, da ima 1,278.961 gld. čistega dohodka. Če torej le-ta zadnji znesek primeriš tistim 1,063.670 gld., kolikor je bilo postavljeno, da je imela poprej vsa dežela čistega dohodka, vidiš, da pravijo, da ima zdaj samo ljubljansko okrožje za 215.291 gld. več dohodkov, nego je imela poprej vsa dežela.

Ne morem si kaj, da ne bi imenoval še nekoliko izgledov, iz katerih se vidi po katastru za trdno veljavnem, kolika neprimernost v davkih je med Kranjsko, Koroško in Štajersko. Na Kranjskem je vse rodovite zemlje 1,654.866 orali 120 štirjajških seznjev; pišejo, da ta zemlja daje 3,838.130 gld. čistega dohodka, davkov pa je plačevati 682.547 gld., da torej vsaka oral rodovite zemlje donaša 2 gld. 19¼ kr. čistega dohodka, in plačuje 24¾ kr. davkov. Koroška pa ima 1,594.996 orali 437 štirjajških seznjev, torej nekaj malega orali menj od Kranjske, donaša pa 2,530.441 gld. čistega dohodka, in plačuje 449.996 gld. davka; na oral tedaj hodi 1 gld. 35 kr. čistega doneska in 17 kr. davka. Ali kakošen razloček je v plodnosti med Kranjsko in Koroško! Za koliko je Koroška rodovitejša!

(Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Gradca 25. februarja. G. K. Oznanil sem bil uže, da smo tukajšnji Slovanje praznovati sklenili tisočletnico sv. blagovestnikov Cirila in Metoda. Odločeno je zdaj, da bode slovesnost 9. dan t. m. V domorodnej ljubezni prijazno tedaj vabimo vse prijatelje slovanstvu, naj se blagovolijo vdeležiti naše veselice. Svojenitu prejšnjemu dopisu še denes pristavljam, da bode pri cerkveni slovesnosti razun večerničnega predgovora tudi slovenska pridiga. Maša bode v glavnej farnej cerkvi, in večernica v sobani „Circus.“

Pod korenem na sv. Matija dan. — Na južno-zahodnjem kraju našega cesarstva se razprostira zemlja, ki obséza do 480 štirjajških milj. Razdeljena je po zdanjem političnem obrazu v Kranjsko, Koroško, Štajersko, Primorsko, v dva okraja Železne, pa v en okraj Zaladske županije na Ogerskem in v štiri okraje Videmske meje. Na tej zemlji živi nad milijon in dve sto tisoč ljudi po visocih gorah, po nižih hribih in prijaznih holmcih, po lepih dolinah, po solnčnih višinah, krasnih planjavah in po morskih bregovih. Po gorah te dežele se nahaja večni sneg; ali tudi je mnogo krajev, koder veselo rodi vinska trta, koder smokve in masline (oljike) rastó, in koder pripeka solnce, kakor na jugu. Njeni studenci so sploh čisti, kakor srebro; bistri so njeni potoci in šumeče reke. Če potuješ po le-tej zemlji, vse ti glasno priča, da si na Slovenskem.

Kadar se z narodom pogovarjaš; kadar poslušáš njegove razne veselice: povsod čuješ le slovensko govornico; vse ti na glas pripoveduje, da potuješ po slovenskej zemlji med slovenskimi ljudmi. Če se pa ozremo v zdanje razumske zmote; če poslušamo svoje nasprotnike: vidimo, da z nami delajo, kakor da bi mi bili Nemci, ter naša zemlja nemška. Vendar je in ostane gola resnica, da smo Slovenci pa Nemci ne, temuč le Avstrijanje; da je slovenska naša zemlja, z Nemci samo v zvezi, in sicer dokler je cesarstvo ž njimi v zvezi. Kdor se temu vpira, on se vpira zdravej pameti, ustavlja se pravici in resnici. Tudi se nahaja mnogo taci, ki sicer še nekako pripoznavajo, da smo narod; pa nam vendar le kratijo in izpodbijajo in uživati branijo narodne pravice. Kdo se o tej priliki ne opominja besed, ktere je v deželnem zboru 28. januarja govoril Anton grof Anersberg? (Konjec prih.)

Važnejše dogodbe.

Ljubljana. Tukaj bivajoči hitropisci so se 26. februarja združili, da bi se djanski vadili v hitropisji po Gabelsbergerji, in da bi v Ljubljani ustanovili hitropisno društvo.

— V čitalnici bode v spomin tisočletnice sv. Cirila in Metoda „beseda,“ in v ponedeljek v Ljubljani maša. O tem kaj več pové prihodnjič posebno oznanilo.

Dunaj. G. dr. Miklošič je izvoljen za prvosednika učilniškemu svetovalstvu.

— Iz ječe prišedši časnikar J. pl. Delpiny je v listu „Politik“ dal natisniti ministru Schmerlingu odprto pismo, v katerem odkritosrečno govori o zdanjih zadevah avstrijskega tiska. J. pl. Delpiny tudi oznanja v tem listu, da je g. Našelsky iz ust pravosodnega ministra g. Heina slišal besede: miloščenja tiskovnih prestopkov ne bode; tudi se ne more poslušati, če kdo drug prosi za kacega zaprtega časnikarja; le kadar vsak sam za-se poprosi, bode g. dr. Hein prošnje podajal Nj. veličanstvu. Prvosednik deželne sodbe g. vitez Scharschmidt je pa na to neki djal g. Grassu, vredniku lista „Wandererja,“ da ni res, da je g. minister Hein rekel to, kar se mu prigovarja.

— Pri vredništvu poljskega lista „Postępa,“ ki izhaja na Dunaji, bilo je 26. februarja preiskavanje.

Trojedina kraljevina. Gospodje Uzélac, Priljeva in Sorak, pravoslavni župnik (fajmošter) iz Sadilovca, obdolženi so, da so pošiljali orožje v Bosno; zato so jih te dni prijeli v Belovarji, kjer se ta reč preiskuje.

— V Segedinu pri vredništvu velicega rabina g. Leopolda Löwa, ki izdaja list „Ben Hananja,“ bilo je 22. dan februarja preiskavanje.

Češka. Nj. veličanstvu je bila podana prošnja, da bi obveljala prva sodba v tiskarneji tožbi kanonika Štulca; toda ni bila uslišana. Prva sodba je rekla, da je g. Štule nedolžen. 15. list časopisa „Pozorja“ je bil 26. dan februarja ustavljen. Iz Prage neki da je šlo uže nad 60 Čehov Poljakom na pomoč.

Ruska. Iz Petrograda pišejo, da je 27. dan februarja prišlo povelje, da se v 10. dnevih mora zadušiti rastoči vpor.

Poljska. Pri Jendrzejovu in Ksiojem pišejo da je 24. dan februarja Langievič razpodil 500 Rusov, in vzel jim ujete Poljake, ktere so gnali v Kielce. V Podlahii se vpor zopet množi; mnogo vpornikov je v močvirnih krajih okrog Liveča in Muhavie. Jako govore, da je grof Adlerberg prinesel od cesarja na Poljsko milost; namreč da bi se 3. dan t. m. imela razglasiti ustava na Poljskem — Aleksander je bil na

ta dan prišel na prestol, — in da bode tudi splošno miloščenje dano; vendar se ne vé, ali je to res ali ne. —

— Nečaj se je združil z Bogdanovičem, in zmagel Ruse pri Dubienki; Piasecki je pehnil Ruse pri Jelni.

— Kurovski pišejo, da se ni ustrelil. List „Danz. Ztg.“ pravi, da v Varšavi mislijo vse hiše preiskati zaradi orožja in skrivnih razglasov. Rusi neki so pri Siewierzi, in Langievič da jim gre naproti, da bi si osvojil zapadno Poljsko in pa železnico. Glavar vporniške strani v Varšavi žuga s smrtjo vsacemu, kdor izroči policiji orožje.

— Pri Kutnem je bil zopet boj, v katerem so se Rusi umeknili do pruske meje.

— V vloclavskem okrožju so Rusi razpodeli 1000 vpornikov, ki so hiteli Mieroslavskemu na pomoč.

— „Ostsee-Ztg.“ pripoveduje, da je Mieroslavski na Poljsko prišel tako-le: na francozskem je imel tuje, francozsko ime, in rekel je, da je trgovinski popoten pomočnik necega vinščeka. Odrezal si je brado, in 14. februarja je bil v Berlinu, 15. dan v Inovraclavu, ker se je zvečer veselo gostil s častniki (oficirji), katerim je stregel s šampanjcem; 16. dan je šel iz Inovraclava v Strzelno; 17. dan ob 6. uri zjutraj pak je prestopil mejo, in 18. dan je prevzel poveljstvo v plockej gubernii. Vpornici nek da so vzeli Aleksandrov, tudi Jezioranski da srečno podi Ruse. „Czas“ pripoveduje, da so za gotovo Prusi pomagali ruskej straži pri Janovem, ko se je borila z vporniki. Jako tožijo, da grajščaki in duhovni ljudi

izpodbadajo, naj gredo vpornikom pomagat. Tudi pod Bogdanovičem in Nečajem neki da je bilo do 2000 vpornikov tepenih pri Rudi nad Zvierzim in Helmom.

— „Czas“ piše, da je Langievič Ruse zmagel pri Malagoši. Tudi pri Opatovku so Rusi neki bili tepeni. Popotni ljudje so razglasili, da je Vielopolski mrtev.

— Vpornici so v nekterih bitvah zmogli, v drugih pa sploh tudi niso preveč izgubili. Vendar se bere, da je Bogdanovič ubit, Nečaj pa ujet.

Angleška. V spodnjej zbornici je Hennessy nasvetoval, naj bi se Angleška potegnila za Poljake, ne z orožjem, temuč da bi za-nje govorila pri evropskih vladah. Opomnil je, kako stare pogodbe ima Angleška, in kako Ruska neusmiljeno dela s poljskim narodom, ki se brezupno bojuje.

Francozka. Listi „Siecle“, in „Opin. nation“ in „Patrie“ so začeli novce (denarje) nabirati Poljakom.

Grška. Narodni zbor je 25. dan februarja izvolil novo ministerstvo, v katerem je Valbis prvosednik, Smolenc vojni minister, Argerinos minister notranjih, Demetri Maurokordatos vnénjih zadev; Karalamby ima denarstvo, Dosios (oče) uk, Boudouris pomorstvo, Papagafropulos pravosodje.

Turška. Sultan je dal na svitlo Hat, po katerem bode on imel na leto 30 milijonov pijastrov menj plačila; tudi sultanke bode menj imele, in uradnikov po sedaj več ne bode toliko.

☞ Denašnjemu listu je priložene zadnje ¼ pole sejnih govorov 28. jan.

11]

3]

O z n a n i l o.

Po višem sklepu slavnega ravnateljstva prve ogerske občne zavarovalne družbe v Pešti,
ki ima 6¹/₂ milijonov gotovine.

ustanovilo se je 1. januarja t. l. namestu dosedanjega glavnega opravišstva za Štajersko in Kranjsko v Gradcu **poglavitno ali generalno opravišstvo**

za vso štajersko, kranjsko in koroško kronovino, zopet

pod vodstvom podpisanih vélicih trgovcev.

Ta preuredba se oznanja slavnemu občinstvu, in razgláša se, da naša zavarovalnica po svojih glavnih okrajnih opraviških, ki so po raznih krajih razpostavljeni, vselej in za odmerjeno malo plačilo jemlje v zavarovanje:

- a) fabrike, pohlštva, poslopja vsake vrste, in tudi premekljivo blago vsake vrste zoper ogenj;
- b) zoper škodo, ktera bi se utegnila pripetiti blagu, ko se vozi po suhem ali po morji;
- c) človeško življenje, posmrtné odprave, ženitninske dote, letni dohodki in penzije.

V Gradcu 16. februarja 1863.

Poglavitna opravnika
Kesler in Rokser.

Dunajska borza

1. marca 1863.

Državni papir.	Denar	Blago	Bankne akcije . . .	Denar	Blago	Tem. Slav.	Denar	Blago	Kneza Windšgr. . .	Denar	Blago
5% avst. vr.	69.30	69.50	Severne železnice . .	811.00	813.00	hruške	74.25	74.75	Novi zlati (cekini) .	21.75	22.00
5% nacional	81.40	81.50	Državne „	190.00	190.10	erdeljske	74.50	75.00	Grofa Waldstein-a .	23.75	24.00
5% črka B.	97.00	98.00	Južne železnice . . .	235.00	235.10	galic.	72.50	73.00	„ Keglevića	16.75	17.00
5% lombardo-benešk. .	103.50	104.50	Pardub.-Rajbenb. . .	268.00	269.00	bukovinske	73.50	74.00			
5% beneško posojilo . .	93.00	94.00	Zapadne železnice . .	131.00	131.50		72.50	73.00			
5% metalike	16.75	17.00		153.00	153.50				Gotov denar.		
M. komske obresti . . .	16.75	17.00							Krone	15.85	15.90
Srečke leta 1839 . . .	153.00	153.50	Dolžna pisma za			Srečke.			Novi zlati (cekini) .	5.53	5.55
„ „ 1854	92.75	93.00	odvezo zemljišč.			Kreditne	135.60	135.80	Stari „	5.53 1/2	5.54 1/2
„ „ 1860	93.00	93.80	spodnj. avstr.	87.75	88.00	Parobrodne	99.50	100.00	Napoleonendorji . .	9.27	9.28 1/2
„ „ 100 gld.	95.30	95.40	zgorn. „	84.00	84.50	Tržaške	122.00	122.50	Suvrendorji	16.05	16.10
5% posojila na davke .	95.40	94.50	češke	86.00	86.50	Kneza Esterhaza . .	97.00	98.00	Ruski imperijali . .	9.53	9.55
Obrtnijske akcije.			moravske	87.25	87.75	„ Salma	37.50	38.00	Pruski Friderikdorji	9.70	9.74
Kreditne akcije	220.20	220.30	štajerske	87.75	88.25	„ Palffy-a	38.75	39.00	Angl. sovren	11.65	11.69
			kranjske	86.00	86.50	Grofa St. Genois-a .	36.75	37.00	Pruska kasna asignacija	1.73	1.73 1/2
			ogerske	75.50	76.00	Budimske	36.50	37.00	Srebro	115.25	115.50

Odgovorni vrednik, lastnik in založnik Miroslav Vilhar. — Tisk Egerjev.